

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К.Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ**

**ОСИПОВА Т.Ю.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТЬОГО
(ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ (PhD)
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ:
011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
ОНП «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»**

ОДЕСА- 2024

Затверджено рішенням Вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 18 від 28.червня 2024 р.)

Осипова Т.Ю. Методичні рекомендації до організації і проведення науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня доктор філософії (Phd) зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки, ОНП «Освітні, педагогічні науки». Одеса: Університет Ушинського, 2024. 54с.

Рецензенти:

Ягоднікова В В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Княжева І.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Методичні рекомендації визначають загальний порядок організації, проведення й узагальнення результатів науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (аспірантів) у процесі їхньої підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Призначені для аспірантів другого року навчання та наукових керівників.

ВСТУП

Науково-педагогічна практика організовується та проводиться відповідно до вимог п. 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 03.05.2024 №507), «Положення про проведення науково-педагогічної практики здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» (протокол №13 від 29 червня 2023 р.), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (зі змінами)», (наказ № 193 від 27.06. 2024).

Здійснення науково-педагогічної практики входить до обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), визначених у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» для реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

Відповідно до освітньо-наукової програми здобувачі освіти проходять науково-педагогічну практику в IV семестрі другого року навчання впродовж трьох тижнів. Загальний обсяг практики складає 90 годин (3 кредити).

Науково-педагогічна практика на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) (далі – аспіранти) за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, ОНП «Освітні, педагогічні науки».

Науково-педагогічна практика є освітньою формою професійно-практичної підготовки майбутніх викладачів до здійснення науково-

педагогічної діяльності у сфері педагогічної освіти у закладах вищої освіти (ЗВО), та є видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітньо-виховного процесу у ЗВО. Структуру практики складають такі види діяльності: навчально-методична, науково-дослідна, організаційно-виховна, які є основними видами професійної діяльності науково-педагогічних працівників ЗВО. Науково-педагогічна практика є теоретико-методичною платформою, на якій здійснюється пошук і знаходження інноваційних форм, методик і технологій, що стає об'єктом самостійного науково-педагогічного дослідження через апробацію ефективності модифікованих і авторських методик викладання дисциплін у галузі педагогічної освіти.

Науково-педагогічна практика як обов'язкова компонента, організовується з метою поглиблення та закріплення знань здобувачів щодо організації освітнього процесу в закладах вищої педагогічної освіти, у сучасних умовах його навчально-методичного, науково-дослідного, організаційно-виховного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування продуктивних традиційних та інноваційних методик викладання фахово-орієнтованих дисциплін у галузі педагогічної освіти. Науково-педагогічна практика має бути наближеною до напрямів наукових досліджень здобувача. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, які отримані здобувачем при написанні дисертаційної роботи. У результаті проходження науково-педагогічної практики у здобувачів мають бути сформовані дослідницькі, прогностично-аналітичні, педагогічно-проектувальні, організаторсько-комунікативні вміння та навички викладача ЗВО, набутий власний науково-педагогічний досвід, що є необхідним для забезпечення освітніх, методичних, виховних, профорієнтаційних та дослідницьких аспектів педагогічної діяльності.

Базою для проходження педагогічної практики визначено кафедру педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний

педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», за якою закріплені аспіранти відповідно до обраного фаху, і наукова лабораторія кафедри педагогіки «Інновації в освіті» – як експериментальний майданчик для апробації теоретико-методичних засад науково-дослідницьких розвідок аспірантів.

Безпосереднє керівництво педагогічною практикою кожного аспіранта здійснює його науковий керівник.

Результати проходження педагогічної практики майбутніми докторами філософії (PhD) обговорюються на засіданнях кафедри педагогіки, а також під час проведення наукових (фахових) семінарів.

Основні положення

Науково-педагогічна практика є формою практичної підготовки майбутніх викладачів, здатних акумулювати сучасні знання і передавати їх здобувачам. В умовах реального педагогічного процесу здобувачі наукового ступеня доктора філософії (PhD) розумітимуть, як на основі фактичних знань і здійснення викладацької діяльності у закладах вищої освіти, організації навчальної діяльності здобувачів, а також науково-дослідної роботи за допомогою сучасних форм, методів і технологій навчання формуються професійні навички та вміння для вирішення конкретних освітньо-виховних завдань. У результаті проходження практики здобувачі формують потребу систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати.

Крім того, під час науково-педагогічної практики у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня продовжує формуватися власний індивідуально-творчий стиль педагогічної діяльності. Науково-педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури пілкування; формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів. Формування практичних умінь і навичок здобувачів здійснюється під час проведення лекційних, семінарських занять, практичних (групових та індивідуальних)

занять, організації самостійної роботи здобувачів. Під час практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться здобувачем під час підготовки дисертаційної роботи.

Науково-педагогічна практика є багатофункціональною та виконує навчально-аналітичну, теоретико-методичну, практичну, фахово-орієнтовану, творчо-розвивальну функції. Усі функції знаходяться у тісному взаємозв'язку, саме на означеній практиці формуються і розвиваються педагогічні здібності аспіранта. У ході науково-педагогічної практики аспірант набуває розвитку в особистісно-професійному контексті. Він вчиться аналізувати, критично осмислювати, обґрунтовувати та усвідомлювати зміст сучасних освітніх реформ як педагог-професіонал у процесі втілення концепції Нової української школи (НУШ), яка конкретизується в процесі формування базових освітніх компетентностей.

Реалізація компетентнісного підходу у Новій українській школі можлива через розуміння майбутніми педагогами структурної цілісності компетентностей, які мають системно формуватися. Це зумовлює систему організації освітнього процесу відповідно до розгортання певних складників компетентності: від знання, через уміння і навички до набуття власного педагогічного досвіду, формування ціннісних культурних орієнтацій, професійно-значущих якостей особистості викладача, виховання його ціннісного ставлення до педагогічної діяльності. Компетентнісний підхід націлений на усунення суперечок між засвоєними теоретичними знаннями та їх практичним використанням для розв'язання складних спеціалізованих практичних завдань, що пропонуються здобувачам. Тому освітній процес має зосереджуватися на формуванні у здобувачів умінь розрізняти об'єкти, ознаки, властивості; аналізувати і пояснювати причини і наслідки подій, вчинків, інтерпретації педагогічних явищ; висловлювати і визначати позитивне ставлення до подій, створювати творчі педагогічні проекти; брати активну участь у розв'язанні виховних і навчальних завдань.

У процесі науково-педагогічної практики поглиблюються знання з педагогіки вищої освіти, розвиваються та закріплюються вміння:

- аналізувати робочі програми навчальних дисциплін і вносити власні пропозиції щодо їх удосконалення;
- здійснювати підготовку та проведення різних форм (включно інтегрованих, бінарних та ін.) лекційних, семінарських, практичних (групових та індивідуальних) занять;
- розробляти навчально-методичне забезпечення для проведення лекційних, семінарських, практичних (групових та індивідуальних) занять, залікових заходів та іспитів з освітніх компонент;
- проєктувати форму, зміст і структуру завдань та організовувати самостійну роботу здобувачів вищої освіти відповідно до програмних вимог навчальних дисциплін;
- розробляти (оновлювати) навчально-методичне забезпечення проведення модульних контрольних, заходів, іспитів з різних навчальних компонент;
- брати участь у проведенні заліків та іспитів для здобувачів відповідної спеціальності;
- виступати з доповідями на науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях кафедри, факультету з презентацією результатів власних наукових пошуків;
- брати участь у проведенні організаційно-виховних заходів кафедри (тренінгів, квестів тощо) щодо опанування методами педагогічної діагностики сформованості соціальних та громадянських компетентностей.

Аспіранти також опановують:

- методи активізації пізнавальної діяльності здобувачів;
- форми і засоби контролю, моніторингу навчальних досягнень здобувачів та аналізу його результатів;
- сучасні методики і технології викладання дисциплін у відповідній галузі підготовки докторів філософії;

- творчі підходи до навчально-методичної роботи, науково-дослідної, організаційно-виховної діяльності викладача ЗВО, формуванні потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї професійної кваліфікації;
- принципи критичного мислення, оцінювання й самооцінювання проведення лекційних та інших видів аудиторних занять, формулювання висновків, надання пропозицій щодо вдосконалення організації власної викладацької діяльності.

Мета та завдання науково-педагогічної практики

Метою науково-педагогічної практики є поглиблення й удосконалення комплексу фахових знань, умінь, навичок, розвиток професійно-значущих якостей особистості аспірантів, практичних умінь і навичок самостійної наукової, викладацької, виховної та навчально-методичної діяльності.

Об'єктом практики є освітній процес підготовки фахівців за фаховими напрямками галузі 01 Освіта/Педагогіка.

Предметом практики є послідовне продовження ознайомлення аспірантів з майбутньою науково-педагогічною діяльністю, що дає змогу закріпити та осмислити теоретичні знання, набути практичних навичок роботи зі студентами в ланці вищої освіти.

Завдання практики полягають у:

- оволодінні аспірантами сучасними методами і технологіями викладання дисциплін у відповідній галузі підготовки докторів філософії;
- вихованні у аспірантів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової діяльності, у формуванні потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- прищепленні аспірантам професійно значущих якостей майбутнього викладача: вміння готувати лекційний матеріал з використанням сучасних інноваційних досягнень сфери ІТ-технологій; чітко, доступно, логічно та послідовно викладати матеріал дисципліни; встановлювати психологічний контакт та керувати увагою аудиторії, окремих студентів тощо;

- набутті здатності до критичного оцінювання якості проведення лекційних та інших видів аудиторних занять, індивідуальних занять, формулювання висновків щодо організації та вдосконалення власної викладацької діяльності.

За результатами науко-педагогічної практики аспіранти повинні

знати:

- основні форми організації і планування освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- дидактичні принципи проведення усіх видів навчальних занять у закладах вищої освіти;
- документи, що регламентують і відображують зміст освіти у вищій школі;
- сучасні форми і методи здійснення освітнього процесу, скерованого на формування компетентностей здобувачів вищої освіти;
- форми і методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- види навчально-методичного забезпечення освітнього процесу і вимоги до них;
- форми і методи виховної (позааудиторної, профорієнтаційної) роботи зі студентською молоддю

вміти:

- добирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти;
- використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи, інноваційні методи навчання.
- проводити навчальні заняття із використанням інтерактивних методів навчання,
- створювати презентації до навчальних занять;
- використовувати мультимедійні технології для виконання освітніх завдань.
- добирати діагностичний інструментарій для проведення анкетування,

- тестування за темою дослідження;
- демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді;
 - використовувати методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі виховної роботи.

Міждисциплінарні та міжкомпонентні зв'язки

Міждисциплінарні зв'язки компонентів різних циклів з дисциплінами інших циклів (гуманітарних, фахових) надають змогу глибше пізнати психолого-педагогічні факти, явища і процеси, що є підґрунтям для ефективної освітньої діяльності викладача ЗВО. Такі зв'язки передбачають вивчення суміжних предметів: Методологія наукових досліджень у галузі освіти, Технологія організації та проведення дослідницького педагогічного експерименту, Філософія та етика наукових досліджень, Іноземна мова у науковому спілкуванні, Культура української наукової мови, Освітні стратегії та розроблення педагогічних систем і процесів, Інноваційна діяльність в сучасній освіті, Технологіко-методичний інструментарій викладання у вищій школі, Управління науковими проєктами, Нормативно-правова база наукової діяльності, Науково-педагогічна практика, а також участь у наукових конференціях, підготовка публікацій у наукових фахових виданнях, робота над дисертаційним дослідженням.

Очікувані програмні результати науково-педагогічної практики:

- ПРН 01. Здійснювати науково-методичне забезпечення освітнього процесу вищої школи, обирати, розробляти й упроваджувати інноваційні методи і технології навчання з урахуванням досвіду світових практик, фахово викладати дисципліни за спеціальністю у вищій школі.
- ПРН 02. Обирати оптимальні форми, методи та засоби взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти на основі етичних мотивів та дотримання принципів академічної доброчесності.

ПРН 06. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників.

ПРН 07. Застосовувати інформаційні технології, створювати презентації та ефективно використовувати мультимедійні технології для виконання наукових та освітніх завдань.

ПРН10. Виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя.

ПРН15. Здійснювати професійну науково-педагогічну діяльність у вищій школі, у наукових структурах/закладах, формулювати зміст, цілі навчання, обирати способи їх досягнення, форми контролю, оцінювання; розробляти й вдосконалювати освітні програми; користуватися нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в науковій установі та закладі освіти.

У результаті проходження науково-педагогічної практики аспірант повинен оволодіти такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та професійно-педагогічної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК09. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність, володіти педагогічною майстерністю, педагогічною технікою, професійними вміннями викладачів-дослідників.

СК10. Здатність до використання результатів психолого-педагогічних досліджень, передового вітчизняного і зарубіжного педагогічного досвіду,

наукометричних баз даних.

СК11. Здатність до міжособистісної взаємодії, мотивування людей рухатися до спільної мети, працювати в команді.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальний обсяг науково-педагогічної практики складає 3 кредити ЄКТС (90 годин), які розподіляються таким чином:

30 годин – навчально-методична робота;

30 годин – науково-дослідна робота;

30 годин – організаційно-виховна робота.

Науково-педагогічна практика аспірантів проводиться на кафедрах, на яких працюють їхні наукові керівники або за місцем роботи аспіранта або на кафедрі педагогіки та в науковій лабораторії «Інновації в освіті».

Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- 1) забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;
- 2) затверджує загальний план-графік проведення практики;
- 3) надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- 4) контролює роботу практиканта, відвідує заняття та інші види його роботи зі студентами; приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики.

Аспіранти мають право проходити науково-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти. При цьому до звітної документації додається розгорнута характеристика діяльності аспіранта-практиканта, підготовлена завідувачем відповідної кафедри, де здійснюється науково-педагогічна практика.

До початку науково-педагогічної практики проводиться настановна конференція, на якій аспіранти ознайомлюються з положенням про науково-педагогічну практику, програмою практики, її метою та завданнями, вимогами щодо оформлення звітності та результатів практики.

Перший тиждень практики відводиться на вивчення та аналіз документації кафедри, де працює науковий керівник знайомить здобувача із колективом академічної групи тощо. У цей період практикант відвідує заняття викладачів, бере участь у заходах, які проводяться в академічній групі. Також аспірант разом із керівником практики (науковим керівником) складають індивідуальний план роботи на весь період практики.

Практика закінчується звітом аспіранта про проходження практики та диференційованим заліком з відповідним записом наукового керівника в заліково-екзаменаційній відомості.

ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТА-ПРАКТИКАНТА:

- аспірант має право звертатися до наукового керівника, завідувача кафедри, завідувача аспірантури та докторантури університету, гаранта освітньо-наукової програми з усіх питань, які виникають під час проходження практики,
- вносити пропозиції щодо вдосконалення змісту науково-педагогічної практики;
- аспірант (за попередньою домовленістю) має право на відвідування занять провідних фахівців університету з метою вивчення науково-педагогічного досвіду;
- аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою науково-педагогічної практики;
- аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які ставляться до практиканта, аспірант може бути відсторонений від проходження науково-педагогічної практики;
- аспірант, відсторонений від проходження науково-педагогічної практики, або робота якого визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний навчальний план і згідно з «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у

- вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 03.05.2024 №507), Положенням про проведення науково-педагогічної практики здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» (зі змінами) від 29 червня 2023 р. підлягає відрахуванню з аспірантури;
- аспірант повинен упродовж 3 робочих днів після закінчення практики подати звітну документацію на кафедру.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст і послідовність науково-педагогічної практики визначається програмою та передбачає такі види діяльності аспірантів:

1. Навчально-методична робота: поглиблення й удосконалення науково-теоретичних знань з проблем педагогіки; ознайомлення з основними формами проведення занять у закладах освіти та критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів; самостійне проведення аспірантами-практикантами різних видів навчальних занять (лекційних, практичних, лабораторних) у закладах вищої освіти із застосуванням сучасних методів і засобів навчання; ознайомлення з основними напрямками методичної роботи на кафедрі; створення умов для розвитку творчих здібностей і самореалізації аспірантів у майбутній викладацькій діяльності, формування стилю викладання та потреби в самовдосконаленні; формування у студентів-практикантів професійних умінь і навичок, необхідних для організації взаємодії і спілкування в освітньому процесі; розвиток особистісних якостей майбутніх викладачів в галузі професійної освіти; формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність.

2. Науково-дослідна робота: вивчення основних напрямів наукової

діяльності викладачів кафедри та аналіз їхніх наукових здобутків; формування дослідницьких умінь і навичок, необхідних для успішної реалізації завдань дисертаційного дослідження; залучення аспірантів до організації й керівництва студентською науково-дослідною роботою на кафедрі.

3. Організаційно-виховна робота: ознайомлення аспірантів з основними напрямками організаційно-виховної роботи на кафедрі; формування вмінь організації аудиторної та позааудиторної навчальної і виховної роботи студентів; ознайомлення з функціональними обов'язками куратора академічної групи, методикою проведення виховної роботи у ЗВО.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчально-методичний напрям роботи:

- вивчення й узагальнення рекомендацій щодо проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять у закладах вищої освіти;
- аналіз актуальних проблем професійної підготовки студентів певної спеціальності;
- відвідування й аналіз занять викладачів кафедри;
- участь у розробленні навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедри;
- добір дидактичного інструментарію (форм, методів, засобів та технологій навчання) для належного забезпечення освітнього процесу.

Науково-дослідний напрям роботи:

- огляд наукової літератури, вивчення науково-педагогічного досвіду з метою вивчення ступеня дослідженості й сучасного стану проблеми науково-педагогічного пошуку;
- підготовка публікацій за темою дослідження
- участь у науково-практичних конференціях, семінарах тощо;
- підготовка дисертаційної роботи.

Організаційно-виховний напрям роботи:

– проведення виховних заходів / кураторських годин зі студентською групою та окремими студентами.

ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ

За підсумками проходження науково-педагогічної практики аспірант подає на кафедру:

1. Індивідуальний план науково-педагогічної практики (Додаток А).
2. Щоденник науково-педагогічної практики (Додаток Б).
3. Звіт аспіранта-практиканта про проходження науково-педагогічної практики (Додаток В).

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ

Основним документом практиканта є звіт, в якому зазначаються основні види робіт за весь період практики. Звіт разом з іншою документацією практикант подає на кафедру педагогіки впродовж 3 робочих днів після закінчення науково-педагогічної практики.

Форма і зміст звіту аспірантів про проходження науково-педагогічної практики визначаються робочою програмою практики з дотриманням усіх вимог щодо оформлення відповідної звітної документації.

Залік з практики проводить комісія у складі гаранта ОНП, наукового керівника (керівників). Залік проводиться протягом 10 робочих днів після закінчення практики. Захист матеріалів науково-педагогічної практики аспірантів здійснюється на засіданні кафедри педагогіки. Оцінка (диференційований залік) за проходження науково-педагогічної практики виставляється за результатами співбесіди з аспірантом та з урахуванням якості оформлення звітної документації. Оцінка з науково-педагогічної практики прирівнюється до семестрової оцінки з будь-якого предмету і не може бути більшою за 100 балів.

З поважних причин (за наявності підтверджуючих документів) аспіранту може бути надане право повторного проходження науково-

педагогічної практики.

Підсумки проведення науково-педагогічної практики аспірантів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90–100 А)	Здобувач вищої освіти виявляє креативне мислення, вміє формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених професійних завдань. Здатний: аналізувати й узагальнювати педагогічні явища та проблеми, виявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології; використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи, інноваційні методи навчання; організовувати освітній процес, розробляти навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни, обирати і впроваджувати інноваційні технології навчання і виховання з метою створення сприятливого освітнього середовища; обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб’єктами освітнього процесу закладу вищої освіти; виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя. Володіє вміннями логічно здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати

відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань Застосовує інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів, Розробляє систему управління якістю освіти на рівні закладу вищої освіти. Виявляє вміння розроблення ОП, робочої програми дисципліни, здійснювати самоаналіз результатів професійної підготовки здобувачів освіти.

На високому рівні виявляє вміння пошуку й аналізу наукових праць, дотичних до теми наукового дослідження. Виявляє вміння готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, на високому рівні демонструє вміння усної та письмової комунікації. Систематично працює над дисертаційною роботою. Виявляє здатність ідентифікувати наукові та практичні проблеми,

На високому методичному рівні проводить навчальні заняття із використанням інтерактивних методів навчання, готує й створює презентації та ефективно використовує мультимедійні технології для виконання наукових та освітніх завдань. вдало добирає діагностичний інструментарій для проведення анкетування, тестування за темою дослідження.

На високому рівні демонструє лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників; використовує методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі їхнього професійного становлення.

Добре (82–89 В)	Здобувач вищої освіти виявляє креативне мислення, на достатньому рівні виявляє вміння формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених професійних завдань. На достатньому рівні здатний: аналізувати й узагальнювати педагогічні явища та проблеми, виявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології; використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи, інноваційні методи навчання; організовувати освітній процес, розробляти навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни, обирати і впроваджувати інноваційні технології навчання і виховання з метою створення сприятливого освітнього середовища; обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб’єктами освітнього процесу закладу вищої освіти; виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя. На достатньому рівні володіє вміннями логічно здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань, Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів; розробляє систему
----------------------------	---

	управління якістю освіти на рівні закладу вищої освіти. Виявляє вміння розроблення ОП, робочої програми дисципліни, здійснювати самоаналіз результатів професійної підготовки здобувачів освіти. На достатньому рівні виявляє вміння пошуку й аналізу наукових праць, дотичних до теми наукового дослідження; готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, на достатньому рівні демонструє вміння усної та письмової комунікації. Систематично працює над дисертаційною роботою. Виявляє здатність ідентифікувати наукові та практичні проблеми, На достатньому методичному рівні проводить навчальні заняття із використанням інтерактивних методів навчання, готує й створює презентації та використовує мультимедійні технології для виконання наукових та освітніх завдань. вдало добирає діагностичний інструментарій для проведення анкетування, тестування за темою дослідження. На достатньому рівні демонструє лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників; використовує методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі їхнього професійного становлення.
Добре (74–81 С)	Здобувач вищої освіти виявляє креативне мислення, на середньому рівні виявляє вміння формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених професійних завдань. На середньому рівні здатний: аналізувати й

узагальнювати педагогічні явища та проблеми, виявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології; використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи, інноваційні методи навчання; організовувати освітній процес, розробляти навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни, обирати і впроваджувати інноваційні технології навчання і виховання з метою створення сприятливого освітнього середовища; обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти; виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя. На середньому рівні володіє вміннями логічно здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань; застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів; розробляти систему управління якістю освіти на рівні закладу вищої освіти. На середньому рівні виявляє вміння розроблення ОП, робочої програми дисципліни, здійснювати самоаналіз результатів професійної підготовки здобувачів освіти.

На середньому рівні виявляє вміння пошуку й аналізу

	наукових праць, дотичних до теми наукового дослідження; готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, на середньому рівні демонструє вміння усної та письмової комунікації. Натомість несистематично працює над дисертаційною роботою. Подекуди ускладнюється під час ідентифікації наукових та практичних проблеми, На середньому рівні проводить навчальні заняття, не завжди використовує інтерактивні методи навчання, має певні труднощі у створенні презентацій використанні мультимедійних технологій для виконання освітніх завдань. добирає діагностичний інструментарій для проведення анкетування, тестування за темою дослідження. У цілому демонструє лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників; використовує методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі їхнього професійного становлення.
Задовільно (64–73 D)	Здобувач вищої освіти на задовільному рівні виявляє креативне мислення, вміння формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених професійних завдань. Має певні труднощі під час аналізу й узагальнення педагогічних явищ та проблем, виявляти ускладнюється із у прийняттям рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології; на задовільному рівні вміє використовувати нормативно-

правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, під час визначення аспектів виховної роботи зі студентами відчуває помітні труднощі, не завжди використовує інноваційні методи навчання; на задовільному рівні здатний організовувати освітній процес, розробляти навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни, обирати і впроваджувати інноваційні технології навчання і виховання з метою створення сприятливого освітнього середовища; під час добору оптимальних методів, засобів і форм взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти потребує допомоги з боку наукового керівника; у цілому виявляє здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя. На задовільному рівні володіє вміннями логічно здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань; застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів; розробляти систему управління якістю освіти на рівні закладу вищої освіти. Натомість потребує допомоги з боку наукового керівника. На задовільному рівні виявляє вміння розроблення ОП, робочої програми дисципліни, потребує певної допомоги з боку наукового керівника, має труднощі під час самоаналізу результатів професійної підготовки здобувачів освіти.

	На задовільному рівні виявляє вміння пошуку й аналізу наукових праць, дотичних до теми наукового дослідження; готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, на задовільному рівні демонструє вміння усної та письмової комунікації. Натомість несистематично працює над дисертаційною роботою. Подекуди ускладнюється під час ідентифікації наукових та практичних проблеми, На задовільному рівні проводить навчальні заняття, не завжди використовує інтерактивні методи навчання, має труднощі у створенні презентацій і використанні мультимедійних технологій для виконання освітніх завдань. Не завжди вдало добирає діагностичний інструментарій для проведення анкетування, тестування за темою дослідження потребує певної допомоги з боку наукового керівника. Загалом демонструє лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників; використовує методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі їхнього професійного становлення.
Задовільно (60–63 E)	Здобувач вищої освіти на низькому рівні виявляє креативне мислення, вміння формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених професійних завдань. Має труднощі під час аналізу й узагальнення педагогічних явищ та проблем, виявляти ускладнюється із у прийняттям рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів

на засадах загальнонаукової методології; на низькому рівні вміє використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, під час визначення аспектів виховної роботи зі студентами відчуває труднощі, не завжди використовує інноваційні методи навчання; на низькому рівні здатний організовувати освітній процес, розробляти навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни, обирати і впроваджувати інноваційні технології навчання і виховання з метою створення сприятливого освітнього середовища; під час добору оптимальних методів, засобів і форм взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти потребує допомоги з боку наукового керівника; у цілому виявляє здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя. На низькому рівні володіє вміннями здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань; застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів; розробляти систему управління якістю освіти на рівні закладу вищої освіти. Натомість потребує допомоги з боку наукового керівника. На низькому рівні виявляє вміння розроблення ОП, робочої програми дисципліни, потребує допомоги з боку наукового керівника, має труднощі під час самоаналізу

	результатів професійної підготовки здобувачів освіти. На низькому рівні виявляє вміння пошуку й аналізу наукових праць, дотичних до теми наукового дослідження; готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, на низькому рівні демонструє вміння усної та письмової комунікації. Несистематично працює над дисертаційною роботою. Ускладнюється під час ідентифікації наукових та практичних проблеми, На низькому рівні проводить навчальні заняття, майже не використовує інтерактивні методи навчання, має труднощі у створенні презентацій і використанні мультимедійних технологій для виконання освітніх завдань. Невдало добирає діагностичний інструментарій для проведення анкетування, тестування за темою дослідження потребує певної допомоги з боку наукового керівника. Практично не демонструє лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників; використовує методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі їхнього професійного становлення.
Незадовільно (35–59 FX)	Здобувач вищої освіти не виявляє креативне мислення, епізодично виявляє вміння формулювати висновки і розробляти рекомендації з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених професійних завдань. Має суттєві труднощі під час аналізу й узагальнення педагогічних явищ та проблем, значно ускладнюється із прийняттям рішень на основі логічних

аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології; не вміє використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, має труднощі під час використання сучасних засобів і технологій організації та здійснення освітнього процесу, має суттєві ускладнення під час визначення аспектів виховної роботи зі студентами відчуває труднощі, практично не використовує інноваційні методи навчання; на дуже низькому рівні організовує освітній процес, виявляє фрагментарні вміння розробляти навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни, обирати і впроваджувати інноваційні технології навчання і виховання з метою створення сприятливого освітнього середовища; під час добору оптимальних методів, засобів і форм взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти потребує суттєвої допомоги з боку наукового керівника; не виявляє здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку і самовдосконалення, навчання впродовж життя. Значно ускладнюється із здійсненням наукового пошуку, структурування експериментального наукового дослідження, визначення етапів його проведення і добору відповідних форм, методів і засобів досягнення професійних завдань; під час застосовування інформаційних технологій, сучасних методів моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів; розроблення системи управління якістю освіти на рівні закладу вищої освіти потребує суттєвої допомоги з боку наукового керівника. Не виявляє вміння розроблення ОП,

	робочої програми дисципліни, потребує значної допомоги з боку наукового керівника, має суттєві труднощі під час самоаналізу результатів професійної підготовки здобувачів освіти. Фрагментарно виявляє вміння пошуку й аналізу наукових праць, дотичних до теми наукового дослідження; не вміє готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною, так і іноземною мовами, практично не демонструє вміння усної та письмової комунікації. Несистематично працює над дисертаційною роботою. Ускладнюється під час ідентифікації наукових та практичних проблеми, Під час проведення навчальних занять не використовує інтерактивні методи навчання, має значні труднощі у створенні презентацій і використанні мультимедійних технологій для виконання освітніх завдань. У доборі діагностичного інструментарію для проведення анкетування, тестування за темою дослідження потребує суттєвої допомоги з боку наукового керівника. Не демонструє лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників; не вміє використовувати методи педагогічного впливу на особистість студентів у процесі їхнього професійного становлення.
--	--

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Методами науково-педагогічної практики виступають: аналіз філософської, соціальної, психолого-педагогічної, фахової наукової та методичної літератури за темою дослідження; узагальнення передового

досвіду в галузі знань; метод спостереження, методи діагностики професійних й особистісних якостей здобувачів освіти; метод бесіди.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Рівний доступ до якісної освіти особам з особливими освітніми потребами шляхом організації їхнього навчання забезпечується на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Зараховано
82–89	B	
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	
35–59	FX	Не зараховано з можливістю повторного проходження
0–34	F	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання : навчальний посібник для студентів вищих навчальних. Київ: ЦП “КОМПРИНТ” URL: http://dglb.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/137/1/Zajchenko_Teoriya%20i%20metodika.pdf
2. Ільченко А.М. Вища освіта і Болонський процес: навчально-методичний посібник / Автори-укладачі: Ільченко А.М., Шейко С.В. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/559/1/Вища%20освіта%20i%20Болонський%20процес.pdf>
3. Положення про аспірантуру та докторантуру Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Одеса: Університет Ушинського, 2024. 18 с.

4. Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (зі змінами). Одеса: Університет Ушинського, 2024. 46 с.
5. Положення про проведення науково-педагогічної практики здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» (зі змінами). Одеса: Університет Ушинського, 2023. 14 с.

Допоміжні

1. Княжева І. А. Методичні рекомендації до лекційних, практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень у галузі освіти» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки; 015 Професійна освіта: Одеса, Університет Ушинського, 2023. 36 с.
2. Княжева І. А. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Технологічно-методичний інструментарій викладання у вищій школі» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Одеса, Університет Ушинського, 2024. 25 с.
3. Койчева Т. І. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Нормативно-правова база наукової діяльності» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Одеса, Університет Ушинського, 2021. 36 с.
4. Койчева Т. І. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Корпоративна культура

- викладача як суб'єкта професійної діяльності» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі 011 Освітні, педагогічні науки. Одеса, Університет Ушинського, 2024. 36 с.
5. Койчева Т. І. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Нормативно-правова база наукової діяльності» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Одеса, Університет Ушинського, 2024. 36 с.
 6. Койчева Т. І. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління науковими проєктами» для здобувачів вищої освіти третього (освітньонаукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки: Одеса : Університет Ушинського, 2024. 40 с..
 7. Лузік Е.В., Демченко Н.І., Проскурка Н.М. Світові моделі університетської освіти в системі дистанційного навчання / Е.В. Лузік, Н.І. Демченко, Н.М. Проскурка. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр.* Київ : Національний авіаційний університет, 2020. Вип. 2(17). С. 41-47. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/45904>
 8. Механізми оцінювання якості вищої освіти в умовах євроінтеграції: монографія / Авт.: О. Воробйова, М. Дебич, В. Луговий, О. Оржель, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, К. Трима; за ред. В. Лугового, Ж. Таланової. Київ: Ін-т вищої освіти НАПН України, 2020. 220 с. URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2021/03/Ocinka_yakosti_VO_v_umovah_evrointegrac_Monogr_IVO-2020-220p_avtors-kolektiv.pdf.
 9. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш й ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». URL:

https://www.researchgate.net/publication/293632087_Nacionalnij_osvitnij_glosarij_visa_osvita.

10. Осипова Т. Ю. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Сучасні інноваційні технології педагогічної підтримки студентів» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Одеса: Університет Ушинського, 2020. 27 с.
11. Осипова Т.Ю. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Освітні стратегії та розроблення педагогічних систем і процесів» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Одеса: Університет Ушинського, 2023. 31 с.
12. Самойлюкевич І.В. Неперервний професійний розвиток: фактори і форми. <http://eprints.zu.edu.ua/1013/1/05sivpff.pdf>
13. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4390/1/Sysoieva%20Osvitni%20s.pdf>
14. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання*, 2020. Вип. 94. С. 321–326.
15. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід: монографія. URL: https://lib.iitta.gov.ua/711545/1/МОНОГРАФІЯ_Сучасні%20моделі.pdf
16. Теоретико-методичні засади проектування професійного становлення майбутніх фахівців в умовах університетського простору: колективна монографія / за заг ред. проф. Ірини Княжевої; Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2024. Одеса : Бондаренко М.О., 2024. 324 с.

17. Толочко С. В. Науково-педагогічна практика: зміст, структура, методика : навчальний посібник. Київ: ІПВ НАПН України, 2021. 377 с.

Інформаційні ресурси

1. [Веб-сторінка Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua.](http://www.rada.gov.ua)
2. Веб-сторінка Міністерства освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua
3. Веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського. URL: www.nbu.gov.ua
4. Веб-сторінка бібліотеки Університету Ушинського. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
5. Веб-сторінка репозитарію Університету Ушинського. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача другого року навчання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Навчально-методична робота**Відвідування занять викладачів кафедри**

	Дата і вид заняття	ПІБ викладача	Тема заняття

Самостійне проведення навчальних занять

№ п/п	Дата і вид заняття	Тема заняття

Ознайомлення з основними напрямками методичної роботи на кафедрі

№ П/П	Дата і вид роботи	З чим ознайомитися

2. Науково-дослідна робота

	Завдання
1.	За темою дисертаційного дослідження здійснити аналіз, систематизацію й узагальнення змісту і основних положень науково-філософської, педагогічної, психологічної, методичної та ін. літератури
2.	За темою дисертаційного дослідження здійснити аналіз, систематизацію й узагальнення змісту і основних положень дисертаційних робіт (авторефератів)
3.	За темою дисертаційного дослідження підготувати наукову статтю (тези)

3. Організаційно-виховна робота (проведення виховного заходу/ кураторської години)

№ П/П	Дата і вид заходу	Тема заходу

4. Індивідуальні завдання

1. Навчально-методична робота:

	Завдання
1.	Поглиблення й удосконалення науково-теоретичних знань з педагогічних проблем

2.	Ознайомлення з основними формами проведення занять у закладах вищої педагогічної освіти
3.	Ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів
4.	Вивчення й узагальнення рекомендацій щодо проведення лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять у закладах вищої освіти
5.	Аналіз актуальних проблем професійної підготовки студентів певної спеціальності
6.	Ознайомлення з методичною роботою кафедри
7.	Формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність

2. Науково-дослідна робота:

	Завдання
1.	Вивчення основних напрямів наукової діяльності викладачів кафедри та аналіз їхніх наукових здобутків
2.	Формування дослідницьких умінь і навичок, необхідних для успішної реалізації завдань дисертаційного дослідження
3.	Керівництво студентською науково-дослідною роботою

3. Організаційно-виховна робота:

	Завдання
1.	Ознайомлення з основними напрямками організаційно-виховної роботи на кафедрі
2.	Формування вмінь організації аудиторної та позааудиторної виховної роботи студентів
3.	Ознайомлення з функціональними обов'язками куратора академічної групи, методикою проведення виховної роботи в ЗВО
4.	Розвиток особистісних якостей майбутніх викладачів в галузі вищої освіти
5.	Формування вмінь аналізувати досвід і практику роботи викладачів і кураторів, власну професійну діяльність

Завідувач відділу аспірантури і докторантури _____ Ірина ХИЖНЯК

Гарант ОНП _____ Тетяна КОЙЧЕВА

Керівник від бази практики _____ (_____)

Науковий керівник _____ (_____)

ЩОДЕННИК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

здобувача другого року навчання третього (освітньо-наукового) рівня вищої
освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеса–2025

Здобувач 2 року навчання зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув (ла) «__» _____ 2025 року

(назва кафедри і ЗВО місця проходження практики)

Завідувач кафедри _____ (_____)

Проректор з наукової роботи _____ (_____)

МП

Вибув (ла) «__» _____ 2025 року

(назва кафедри і ЗВО місця проходження практики)

Завідувач кафедри бази практики _____ (_____)

Проректор з наукової роботи _____ (_____)

МП

Робочі записи під час практики

[illegible]

[illegible]

[illegible]

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

	Компетентності	Бали (1–5)	Підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	Підпис наукового керівника
1	Володіння вміннями логічно здійснювати науковий пошук, структурувати експериментальне наукове дослідження, визначати етапи його проведення і добирати відповідні форми, методи і засоби досягнення професійних завдань.				
2	Здатність до проведення дослідницької діяльності.				
3	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).				
4	Здатність дотримуватися етики науково-педагогічного дослідження, норм академічної доброчесності в наукових дослідженнях				
5	Здатність до узагальнення й інтерпретації отриманих результатів дослідження й оформлення їх у вигляді наукових статей, тез доповідей, звітів, розроблення напрямів подальших досліджень.				
6	Здатність до вдосконалення професійної культури шляхом професійної рефлексії, самоорганізації діяльності, розроблення індивідуальної траєкторії власного особистісного і професійного розвитку та самовдосконалення.				
	Загальна кількість балів				

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____ (_____)

Науковий керівник _____ (_____)

ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата проведення: _____

Студентська група ____ рік навчання ____

Факультет: _____

Форма проведення _____

Тема: _____

	Компетентності	Бали (1–5)	Підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	Підпис наукового керівника
1	Володіння навчальним матеріалом педагогічною майстерністю, педагогічною технікою				
2	Вміння добирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти				
3	Використання інтерактивних методів навчання				
4	Застосування наочних (презентації) і мультимедійних методів і засобів навчання				
	Загальна кількість балів				

Відгук керівника (завідувача кафедри) від бази практики: _____

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____ (_____)

Відгук наукового керівника: _____

Науковий керівник _____ (_____)

ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Дата проведення: _____

Студентська група ____ рік навчання ____

Факультет: _____

Вид заняття _____

Тема: _____

	Компетентності	Бали (1–5)	Підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	Підпис наукового керівника
1	Володіння навчальним матеріалом педагогічною майстерністю, педагогічною технікою				
2	Вміння добирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти				
3	Використання інтерактивних методів навчання				
4	Застосування наочних (презентації) і мультимедійних методів і засобів навчання				
	Загальна кількість балів				

Відгук керівника (завідувача кафедри) від бази практики: _____

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____ (_____)

Відгук наукового керівника: _____

Науковий керівник _____ (_____)

ПРОВЕДЕННЯ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Дата проведення: _____

Студентська група ____ рік навчання ____

Факультет: _____

Вид заняття _____

Тема: _____

	Компетентності	Бали (1–5)	Підпис завідувача кафедри бази практики	Бали (1–5)	Підпис наукового керівника
1	Здатність використовувати методи педагогічного впливу на особистість здобувачів вищої освіти в процесі їхнього професійного становлення				
2	Здатність демонструвати лідерські якості				
3	методи, засоби і форми взаємодії із суб'єктами освітнього процесу закладу вищої освіти				
4	Здатність здійснювати міжособистісну взаємодію, вміння працювати в команді				
	Загальна кількість балів				

Відгук керівника (завідувача кафедри) від бази практики: _____

Керівник (завідувач кафедри) від бази практики _____ (_____)

Відгук наукового керівника: _____

Науковий керівник _____ (_____)

[illegible]

Керівник (науковий керівник) від бази практики _____ (_____)

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. В ході науково-педагогічної практики здійснено аналіз, систематизацію й узагальнення змісту й основних положень науково-філософської, педагогічної, психологічної, методичної та ін. літератури, зокрема:

2. В ході науково-педагогічної практики здійснено аналіз, систематизацію й узагальнення змісту й основних положень дисертаційних робіт (авторефератів), зокрема:

3. За темою дисертаційного дослідження підготовлено наукову статтю (тези) на тему: _____

4. Під час науково-педагогічної практики ознайомилась із методичною діяльністю кафедри _____, а саме:

5. В ході науково-педагогічної практики:
відвідано ____ занять викладачів кафедри. З таких тем:

Самостійно проведено ____ навчальних занять з таких тем:

6. Проведено ____ виховних заходів з таких тем:

7. Проведено __ індивідуальних занять зі студентами групи _____

8. В ході науково-педагогічної практики знайомився (лась) з такими документами кафедри:

9. В ході науково-педагогічної практики виконано такі індивідуальні завдання:

« __ » _____ 2025 р.

(Підпис)